

ДВЕТА ШЕСТДЕСЕТ И СЕДМО ЗАСЕДАНИЕ

София, петък, 17 септември 1993 г.
(Открито в 9 ч. и 10 м.)

17/09/1993

Председателствували: председателят Александър Йорданов и зам.-председателят Йордан Школагерски.

Секретари: Руслан Семерджиев и Ведат Сакаллъ

ПРЕДСЕДАТЕЛ АЛЕКСАНДЪР ЙОРДАНОВ (звъни): Уважаеми госпожи и господа народни представители, откривам днешното заседание на Тридесет и шестото Народно събрание.

.....

ДОКЛАД НА ВРЕМЕННАТА АНКЕТНА КОМИСИЯ ЗА ОБСТОЯТЕЛСТВАТА, ПРИ КОИТО ПОСТРАДАХА И ЗАГИНАХА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ.

ЛЪЧЕЗАР ТОШЕВ: Доклад на Временната парламентарна анкетна комисия за изясняване обстоятелствата, при които пострадаха народни представители.

Временната парламентарна анкетна комисия за изясняване на обстоятелствата, при които пострадаха народни представители, бе създадена с решение на Тридесет и шестото народно събрание, обнародвано в Държавен вестник, брой 104 на 24 декември 1992 година и включва пет народни представители:

1. Лъчезар Тошев - СДС - председател
2. Дако Михайлов - СДС
3. Николай Добрев - БСП
4. Веселин Иванов - БСП
5. Емил Бучков - ДПС, който в момента е независим.

Технически секретар и стенограф на комисията по граждански договор беше господин Методи Райчев.

Първоначалният срок за работа на комисията - 31 януари 1993 година - двукратно бе удължаван и комисията завърши своята работа на 1 април 1993 година. През този период комисията извърши следната работа:

1. Осъществи среща на 21 януари 1993 г. с господин Бойко Рашков - заместник-директор на Националната следствена служба, Мария Даскалова - прокурор от Софийска окръжна прокуратура, наблюдаващ предварителното производство на злополуките с депутатите, Петър Мишев - следовател на следствието, Любен Кръстев - началник отдел "Тежки аварии и катастрофи", Димитър Иванов - следовател по следствието на пожара в софийския "Новотел Европа".

На тази среща бе представена информация за трите случая, както и материалите по предварителните производства. Депутатите зададоха въпроси към двамата следователи.

2. На 27 януари 1993 година комисията посети местата на катастрофите с депутатите Капсъзов и Чернев. Направи оглед на четирите леки автомобили, участвали в катастрофата и проведе разговор със следователя Мишев и началника на общинското управление на МВР - гр. Елин Пелин, тъй като и двете катастрофи са на територията на тази община.

3. На 13 февруари 1993 г. председателят на комисията проведе среща с госпожа Чернева в дома ѝ. Срещата е записана на магнетофон и е стенографирана.

4. На 11 февруари 1993 година се проведе заседание на комисията, на което се взе решение да се поискат независими експертизи на катастрофите и пожара в "Новотел Европа". Експертизата на двете катастрофи бе извършена от инж. Еленко Миков специалист в Държавната автомобилна инспекция при Министерство на транспорта. Поради закъснял отговор на Министерство на отбраната и Българската академия на науките експертиза за пожара в "Новотел Европа" не е направена.

5. На 27 февруари 1993 година се проведе среща с госпожа Капсъзова и Явор Капсъзов - синът на Свилен Капсъзов.

6. На 10 март в комисията беше поканен министърът на вътрешните работи Виктор Михайлов, който предостави кадровите дела на участниците в катастрофата със Свилен Капсъзов, които са бивши служители на МВР - господата Георги Едрев и Пламен Къопчев.

7. На 1 април 1993 година беше проведено последното заседание на комисията, на което не се явиха предварително поканените: следователят Петър Мишев и кранистът Борис Борисов, който е знаел маршрута, по който ще се движи депутатът Свилен Капсъзов.

От Националната следствена служба не бяха получени допълнителните сведения по случая с пожара в "Новотел Европа", въпреки изричното искане на председателя на комисията на основание чл. 80 от Конституцията и чл. 88, 89 и 90 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Тези данни не бяха получени и когато председателят на комисията се обърна към председателя на Народното събрание, на основание чл. 91 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

В комисията постъпиха и писмени показания на инж.Й.Узунов - познат на семейство Капсъзови, и Пламен Къопчев, указващи, че Къопчев и кранистът Борисов се познават от ДСО "Редки метали", където са работили.

В комисията постъпиха и копия от архива на депутата Красимир Чернев, предоставени от съпругата му и Координационния съвет на община "Младост", София. Документите показват възможна мотивация за извършване на предумишлено убийство, породена от дейността на Красимир Чернев като депутат.

И по трите случая предмет на дейност на комисията са предварителни производства и заведени дела. Всички постъпили материали са приложени към настоящия доклад по опис и представляват неделима част от доклада заедно с архива на комисията.

По време на дейността си комисията установи следното:

1. По случая с катастрофата, при която загина депутатът Свилен Капсъзов.

На **15 септември 1992 г.** около 13,40 ч. на стария път от София за с. Нови хан, на един километър преди селото е станало пътно-транспортно произшествие между лек автомобил "Волга", # АВ 37-48, и лек автомобил "Шкода-120" с регистрационен # АХ 09-75.

Водачът на автомобил "Шкода" е бил народният представител Свилен Капсъзов, на който принадлежи този автомобил. **Водачът на автомобил "Волга" е бившият служител на МВР Георги Едрев.**

Свилен Капсъзов се е движил от София в посока на с. Нови хан. В колата с него на предната седалка е бил синът му Явор Капсъзов и племенникът му Емил Бозов. Тримата отивали на вилата на Капсъзов в с. Побит камък. За тяхното пътуване знаели госпожа Капсъзова, депутатът Юнал Лютфи и кранистът Борис Борисов от ДСО "Редки метали" - гр. Бухово. Последните двама не са привлечени като свидетели през времето на следствието и по време на делото, въпреки желанието на близките на Свилен Капсъзов.

Георги Едрев се е движил в посока с. Нови хан - София. До него на предната седалка е стоял Пламен Къопчев (привлечен по време на делото като свидетел).

Мястото на катастрофата представлява плавен завой или по-скоро крива, сигнализиран с пътен знак # 15. Видимостта на водачите е била до 80 метра. Тази част от пътя е сигнализирана и с непрекъсната бяла ивица, очертаваща двете ленти за движение - в посока София широка 4,3 метра и в посока Нови хан широка 4,5 метра. Пътуването е било с технически изправни моторни превозни средства, на дневна светлина, добра видимост, сухо асфалтово пътно платно и отсъствие на интензивно движение.

Едрев се е движел с приблизителна скорост 70 километра в час, потвърдена и от независимата експертиза, а Капсъзов с около 58 километра в час. При описаната ситуация Едрев преминава на 1,8 метра в отсрещното платно и създава реална опасност за движението се Капсъзов. Капсъзов започнал да спира аварийно на 75 метра от движещата се срещу него "Волга", но нямал техническа възможност да избегне удара, въпреки че отбил максимално вдясно и се опрял на мантинелата.

Спирачната следа на шкодата е 10,2 метра в посока Нови хан, на 0,88 метра от разделителната линия и е успоредна на нея, като след това завива към края на платното в продължение на 1 метър. На 1,25 метра след първата спирачна следа се вижда втора спирачна

следа с дължина 9,3 метра. След това следата прави рязък завой и също е успоредна на другата следа.

Следата на волгата има начало на разделителната линия, след което навлиза в отсрещното платно и след 11,6 метра се намира на 1,6 метра от разделителната линия към края на отсрещното платно. След това тя изменя своята посока и пресича отново разделителната линия, като този сектор е с дължина 5,3 метра и завършва над предната част на автомобила, заварен на мястопроизшествието. Това е едно от преките доказателства за нарушаване правилата за движение от водача на волгата - Георги Едрев.

При огледа на автомобилите е установено: при шкодата силно деформирана предна лява част и лява странична част. Смачкани са предният страничен калник и двете леви врати, включително част от задния калник. Деформиран е покривът, предният капак, а стъклата са счупени. При лекия автомобил "Волга" е силно деформирана предната лява част до предната лява колонка. Предното ляво колело е изместено назад, като е скъсан долният носач и оста на шенкела. Счупено е предното стъкло и стъклото на предната лява врата.

В резултат на удара депутатът Свилен Капсъзов умира на място, а на сина и племенника му са нанесени тежки телесни повреди с опасност за живота.

Водачът Георги Едрев е получил счупване в областта на таза и стъпалото, а Пламен Кьопчев е невредим. Неговото обяснение е, на Кьопчев, че се е прехвърлил на задната седалка в момента на удара.

При огледа на колите комисията установи, че волгата е с демонтирана задна седалка и следователно Кьопчев лъже. При отчитане на инерцията на колата също се установява, че не може да бъде извършено това действие от Пламен Кьопчев.

Независимата автотехническа експертиза, предприета от комисията, заключава, че деформациите на автомобил "Шкода" биха били по-малки, ако водачът на автомобил "Волга" е предприел аварийно спиране и завой за намаляване на удара.

От друга страна, заслужават внимание свидетелските показания на Явор Капсъзов, че в момента на удара волгата на Едрев се е опитвала да изпревари бял "Москвич". Открити са следи от бяла боя по отсрещната мантиanela, но опити да се издири този автомобил не са били предприети от следствието.

Обвиняемият Едрев е отказал да дава показания пред следователя, а по време на процеса е давал противоречащи си показания. На самия процес свидетелят Кьопчев е заявил, че е бил пиан.

Затова пък в следствието се определя, че Емил Бозев е бил с тежка алкохолна интоксикация, въпреки че не му е правена биохимична експертиза, за да се установи това. Според всички свидетелства на близките му Бозев не употребява алкохол. Ако не беше получил амнезия след удара, той пак нямаше да може да се ползва като свидетел след заключението, че е бил пиан.

Първоначалните данни наведоха комисията на мисълта, че би следвало следствието да допусне и втора версия - за предумишлено убийство, макар и трудно доказуемо при пътно-транспортните произшествия. Основания за това са следните факти:

а) Кранистът Борис Борисов, който е знаел за пътуването на Капсъзов и е използван от КАТ за транспортиране на ударените автомобили (следователно има някакви връзки с КАТ), е познавал свидетеля Кьопчев от ДСО "Редки метали", където Кьопчев е работил като завеждащ смяна към ПРУ "Девети септември", а от 1987 г. към ПО "РЕДМЕТ" - гр. Бухово. Борис Борисов, който дълго време беше известен само като Боби, е бил снабдител към ДСО "Редки метали".

б) Кранистът неколкократно отлага слагането на бетонните пръстени на кладенеца, въпреки обещанията си към Свилен Капсъзов.

в) От служебната характеристика на Георги Едрев от МВР се разбира, че той е минал курс по външно разузнаване, където е показал умения да води външно наблюдение, като е подбирал подходящи места за изчакване и засичане на обекта. Умело е прилагал и насрещното наблюдение. Имал е естествено поведение и спазвал конспиративността при наблюдението. Използвал добре средствата за връзка. Като водач на оперативна кола се е представил много

добре. Спазвал конспиративността и със своята маневреност допринесъл за качественото изпълнение на задачата. Подбирал е удобни и естествени места при изчакване на обекта по местоживеене, предварително захождал местата, които обектът е посещавал или можел да посети. Стремил се да изучава околната среда, в която се намира обектът. В извънградски места избирал удобни места за изчакване.

Самият Едрев е завършил Военното тилово училище в Русе, специалност автомобилист. Работил е в камионния полк като началник взвод, преди да постъпи в МВР на работа. Бил е заместниккомандир по политическата част в една от ротите, работещи на разширението на Завода за огнеупорни материали до Елин Пелин. Естеството на работата му според служебната му характеристика изисквало високо майсторство и умения в управлението на оперативните машини.

Въпреки тези си качества, самият Едрев е правил няколко катастрофи - като например катастрофата с колата на съветското търговско представителство, също така блъснал жена и др. Имал е обучение за работа с радиостанции и друга апаратура за свързка. Не е проверявано дали по време на катастрофата в колата е имало такава апаратура.

г) Пламен Кьопчев е завършил Школата на МВР в Симеоново с разширено изучаване на турски език. Кьопчев е уволнен от МВР "в интерес на службата" заради некоректно и небрежно поведение и разконспириране.

д) Въпреки катастрофите си Едрев не е бил допускан до наказателно дело. Осъден е по гражданско дело от блъснатата жена на 6 октомври 1965 г., като той я е блъснал по пътя за Аерогара София. Осъден е да изплати 1200 лв, 700 лв. от които поема МВР. Според пояснение на негов колега, приложено в кадровото му дело, той държи рекорд по чупене на служебни коли и раняване на граждани. Същият смята, че Едрев е лансиран от ръководството.

Пенсиониран е като майор в системата на МВР през 1978 г. След пенсионирането си работи в Либия, а после - в строителното поделение на МВР.

Съпругата му Жана Едрева е пенсионерка от 1988 г., работила е в "Нефтофим" и "Химимпорт". Имат дъщеря, работеща в "Химимпорт".

е) Пламен Кьопчев е много близък приятел с Иван Коцев - зам.-началник отдел в Националната следствена служба. Двамата са от едно село - от Люти брод. Кьопчев е протеже на Ангел Солаков, бивш министър на вътрешните работи, който е бил близък с него и родителите му, които са били активни борци против фашизма и капитализма от с. Люти брод.

ж) Наскоро след катастрофата инж. Узунов, общ познат на Капсъзови и Кьопчев, срещнал Кьопчев да пазарува с пачки пари. Кьопчев в това време бил безработен и зле материално - с 3 деца. На въпроса на Узунов откъде толкова много пари, Кьопчев отговорил, че има фирма. Кьопчев е твърдял, че Свилен Капсъзов е бил виновен за катастрофата, докато в следствието казва, че е спял на предната седалка, макар че Едрев го взел съвсем наблизо до мястото на катастрофата.

з) Едрев в съда твърдял (по показания на г-жа Капсъзова), че Капсъзов е бил пиян, което, доказано от медицинската експертизата, е невярно.

и) През април 1992 г. по време на обсъждането на възродителния процес в парламента, шкодата на Капсъзов е била ударена от друга школа отзад след заплахи по телефона. Капсъзов е бил многократно заплашван с писма и по телефона, вкл. и преди катастрофата.

к) Свидетелствата по процеса на писателя Радой Ралин - приятел на Капсъзов, Свилен Капсъзов сам е казал, че смята, че ще бъде ликвидиран.

Всички тези факти биха дали основание да се търси и друга хипотеза, но следствието поддържа и проучва единствено хипотезата за непредумишлено убийство, причинено поради непредпазливост. Обвинителният акт е въз основа на чл. 343, ал. 3 във връзка с ал. 2, предложение 2, буква "б" и във връзка с чл. 342, ал. 1 от Наказателния кодекс. На делото съдът осъжда Георги Едрев на 4 години затвор и глоба от 485 хиляди 782 лева. И двете страни обжалват делото пред Върховния съд.

Впрочем, завърши това дело, докато докладът на комисията изчакваше, и Върховният съд потвърди присъдата, но семейството на Свилен Капсъзов, недоволено от това, че не бяха допуснати свидетелите Борисов и Лютфи, не бяха призовани от съда, обжалва това решение пред Европейската комисия по човешките права в Страсбург. Това е в скоби за информация на народните представители.

От всичко, казано дотук, следва, че Свилен Капсъзов не е виновен за катастрофата. Смъртта на депутата е причинена от Георги Едрев при автомобилна катастрофа.

На комисията не са предоставени данни, сочещи предумисъл или категорично изключващи го и тя не се произнася по този въпрос.

2. По случая с катастрофата, при която загина депутатът Красимир Чернев.

На **5 декември 1992 г.** към 10,20 ч. на първокласен път # 6 София - Бургас, между селата Саранци и Горно Камарци, в близост до разклона за Горно Камарци лек автомобил "Лада-1200" с регистрационен # П 10-18-К, собственост на Димитър Дечков от гр. Карлово, с водач Румен Гидиков е нарушил правилата за движение, визирани в чл. 20, ал. 2 от ЗДП, чл. 24 от същия закон и чл. 56 от Правилника на ЗДП, в резултат на което е допуснал пътно-транспортно произшествие, причинило смъртта на депутата Красимир Чернев, управляващ своя лек автомобил "Застава" с # СХ 91-95. Нанесени са тежки телесни повреди на съпругата на Красимир Чернев и телесни повреди на сина им Емил Чернев.

Депутатът Красимир Чернев се е движил много бавно, с около 40 км в час. Пътят бил сух, а на мястото на катастрофата - леко заскрежен. Мястото на произшествието е наклонено. Красимир Чернев се е движил от височината надолу, а Румен Гидиков - отдолу нагоре. Гидиков е карал ладата на трета скорост с около 55-60 км в час. Мястото на удара е завой с нисходящ наклон от 5,5% и напречен стабилизиращ наклон 2%. Видимостта е ограничена на около 100 м.

Мястото на удара е на около 1-1,3 м в платното, по което се е движил Красимир Чернев, считано от непрекъснатата разделителна линия към края на платното.

Автомобилите са били технически изправни. Направена е била автотехническа експертиза, установяваща, че спукването на лявата гума на ладата е станало по време на произшествието, следствие на удара.

Водачът на ладата Румен Гидиков е имал категория за водач "В" от 1982 г. Самият автомобил е усъвършенствуван с волан, който при катастрофата се вдига вертикално нагоре и предпазва водача от удар.

Пътят е обозначен със знак # 24 (хлъзгав път) и знак # 62 (забранено спирането) по посока за София на 150 м преди мястото на удара и на същото разстояние в обратна посока е обозначен със знак # 15 (опасен завой надясно) и знак # 59 (забранено изпреварването).

Според експертите ударът е бил непредотвратим. Лекият автомобил "Лада" се е движил със скорост около или над критичната за преодоляването на завоя. Участниците в катастрофата не са употребявали алкохол, което се установява от медицинската експертиза.

В резултат на удара депутатът Красимир Чернев умира на място произшествието, макар и неведнага. Причина за смъртта се счита изливането на голямо количество кръв в белите му дробове. Съпругата му Зора Чернева е получила средни телесни повреди с временна опасност за живота и все още се възстановява.

Синът им Емил Чернев е получил средни телесни повреди.

Водачът на ладата Румен Гидиков и съпругата му са невредими. Те са се опитали да извадят пострадалите от колата, но поради страх от гръбначни увреждания са се отказали.

Емил Чернев бил заведен при спрял "Мерцедес", цвят бордо с пловдивска регистрация, чийто водач бил близък с Гидиков. Покъсно "Мерцедесът" не се споменава в следствието.

Пострадалите са били закарани в Института за бърза медицинска помощ "Пирогов".

След изписването госпожа Чернева се оплаквала от силно главоболие и е била приета по спешност във Военна болница - база 2 (бившата Правителствена болница), където е оперирана за кръвоизлив в мозъка, причинен от катастрофата. Прави впечатление, че на оплакванията ѝ не е било обърнато внимание в Института за бърза медицинска помощ "Пирогов".

При срещата ни с госпожа Чернева тя разказа, че Красимир Чернев е бил заплашван по телефона, поради което той е пуснал молба за смяна на телефонния си номер, който в момента вече е сменен. Също така е сложил решетки на прозорците на жилището си и метална врата.

Госпожа Чернева представи на комисията документи, приложени към доклада, от които се вижда, че Красимир Чернев като народен представител и председател на Парламентарната комисия по енергетика и енергийни ресурси се е занимавал с проучване на нередности в енергетиката, включително и анкета за пожара в АЕЦ "Козлодуй". Занимавал се е също и с нередностите около манастира "Зограф" и прилежащите му територии, а така също и прането на пари от Африка в България, дейността на "металната мафия" в България и др.

Госпожа Чернева смята, че е имало предостатъчно мотиви за убийството на Красимир Чернев.

Следствието обаче не разглежда тази хипотеза, а предявява обвинение на водача Румен Гидиков по чл. 343, ал. 3 във връзка с ал. 2, буква "б" и във връзка с чл. 342, ал. 1 от Наказателния кодекс.

Заведено е дело.

Румен Гидиков е завършил техникума "Христо Ботев" в гр. Карлово, специалност електрообзавеждане. Бил е курсант в ПЖИ "Тодор Каблешков", София. Работи в "Балкантурист" - Карлово до 1992 г. като сервитьор и от 1992 г. започва частен бизнес с фирми за производство на облекла. Осъждан е с присъда # 39 от 12 юни 1989 г. на Чепеларски районен съд на основание чл. 255, ал. 1, т.1 във връзка с чл. 251 и чл. 255, ал. 1, т. 2, буква "б" и е осъден на 1000 лв. глоба.

Следствието не е предоставило на комисията данни за движението по неговите сметки в банки, както и данни за собственика на колата. Няма данни за водача и собственика на "Мерцедеса" пловдивска регистрация, който откарва синът на Красимир Чернев на известно разстояние, за да не вижда какво става около местопроизшествието.

Комисията няма данни, които да говорят за умисъл при извършване на катастрофата поради факта, че тази хипотеза не е разглеждана от следствието. Поради това комисията няма становище по този въпрос.

3. По случаят с пожара в Новотел "Европа".

Следственото дело по този случай не е приключено. **Не е даден отговор на зададените от комисията въпроси, въпреки че е изискан на основание чл. 80 от Конституцията и чл. 88, 89 и 90 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.** Няма резултати от изпратеното до председателя на Народното събрание искане съгласно чл. 91 от правилника.

По предварителната информация, получена от следствието, може да се създаде следната представа за произшествието:

На 8 срещу 9 декември 1992 г. в стая # 416 на Новотел "Европа" възниква пожар, последван от взрив, разрушил вътрешни преградни стени.

Обгазен е коридорът, на който са живеели депутати. **Депутатът Стефан Венков Божилов от СДС е бил обгазен и откаран в болница.** Отровният газ е бил въглероден окис, предизвикващ сериозни отравяния с опасност за живота.

Опасността за живеещите в хотела депутати е дошла от нарушаването на принципа, че

депутатите се настаняват в отделни крила на хотела самостоятелно, изолирани от останалите гости за осигуряване на тяхното спокойствие и безопасност. Според мнението на директора на Националната следствена служба Ани Крулева изречено в разговор с председателя на комисията за това нарушение ходатайствал депутат от ДПС. Следователят по делото обаче не потвърди това твърдение и към момента на изтичане на срока на комисията данни за това няма.

Пожарът е предизвикан от Валентин Георгиев Нешев от гр. Пловдив, според чиито твърдения причината е била подпалване на матрака на леглото, който е бил от дунапрен от неговата незагасена цигара. Срещу него е предявено обвинение по чл. 331, ал. 2 от Наказателския кодекс.

Господин Нешев и неговата приятелка Лалка Христова Иванова на 34 г., живущи и двамата в Пловдив, са дошли в София, тъй като госпожа Иванова трябвало да изтегли пари, възнаграждението на съпруга ѝ, който работи в Украйна, от Строителна банка. Нешев придружил госпожа Иванова и като охрана, тъй като той работи като въоръжена охрана във фирма. Пътували с неговата кола от Пловдив заедно с една друга приятелка - Надежда Константинова, също от Пловдив.

Госпожа Константинова нощувала при познати. Нешев и Иванова се прибрали в хотела към 22 ч. на 8 декември 1992 г. Гледали телевизия, изпили по една бира и си легнали. Около 1 ч. на 9 декември 1992 г. госпожа Иванова се събудила от дим, след това събудила господин Нешев и установили, че неговата цигара, с която той заспал е прогорила матрака на леглото. Леглото е тип спалня с общ матрак. Нешев е залял с 6-7 чаши вода по 250 мл матрака, а според следователя - с кана вода, за да го загаси и го занесъл в тоалетната и го поставил върху тоалетната чиния. Затворил вратата на тоалетната, отворил вратата на стаята, тъй като прозорците не се отварят, за около 40 мин. През това време гледали телевизия. После пак си легнали. Събудили се от чукане по вратата на стаята. Човек от хотела им казал, че от стаята излиза дим и трябва да се провери какво има.

Отворили вратата на тоалетната и оттам излязъл дим, който изпълнил стаята и коридора. Димът бил белезникав и с неприятен мирис. Нешев и Иванова били отведени на рецепцията на хотела. След половин час чули някой да казва, че има пожар на 4-я етаж.

Депутатът Стефан Божилов свидетелства, че димът е бил доста гъст. От дима господин Божилов припаднал. По-късно е откаран в болница, където се установява, че концентрацията на въглероден окис в белите му дробове е доста висока. Климатичният техник на хотела Румен Стоянов свидетелства, че на 11 и 12 етаж гости на хотела се оплаквали от силна топлина. Също така Стоянов свидетелства, че при отварянето на вратата на стая 416 е излязъл гъст черен дим, което означава, че в това време са се запалили и други синтетични материали. Прекъснато е и електричеството на етажа, поради което господин Божилов не е могъл да намери аварийния изход. Очевидно е, че пожарът е започнал след взрива в стая 416. До 4,30 ч. противопожарната система на хотела не е действала, въпреки че след полунощ е имало обаждания на рецепцията за усетена миризма на дим. Първият сигнал от уредбата бил в 4,30 ч.

Преди взрива техникът Пламен Деянов е отварял отново вратата на тоалетната на стая 416 и е хвърлил една кофа с вода напосоки. Когато Деянов е влизал е заварил Нешев и Иванова напълно облечени, прави и уплашени. Това противоречи с техните показания.

Деянов свидетелства, че когато стената на тоалетната се е разрушила, е изгаснало и осветлението в коридора (Р плюс 16).

Администраторката Албена Василева свидетелства, че бутоните, свързващи хотела с пожарната не работели, защото били изключени по-рано. Уредбата за уведомяване на останалите стаи за пожар също не работела.

Телефонистката Радостина Илиева се е опитвала да се свърже по телефона с пожарната, но в това време телефонната централа е била блокирала. След пет минути телефонната централа се е отблокирала сама. След позвъняването дошла пожарна команда. През това време гостите били слезли вече на рецепцията.

Емилия Андреева - администраторка - свидетелства, че в първоначалния момент, когато чули сирената за пожар към 4,30 ч., не е обърнала внимание, докато не слезли трима гърци по пижами. Пратили пиколото да провери какво става. Виновниците, които били доведени на рецепцията били - мъжът с пуловер, а жената с кожено палто, тоест облечени. Дватамата, според свидетелката администраторката Мирослава Власкова, били свалени на рецепцията, за да бъдат глобени, също свидетелства, че известителната уредба на хотела не работи.

Пиколото Ивайло Гълъбов твърди, че бил пратен към 4,45ч. да провери какво става на 4-я етаж. Коридорът според него бил задимен от гъст дим и сажди.

Пиколото слизал до рецепцията за резервния ключ, и докато с е качвал с асансьора чул взрива и поради това асансьорът спрял на петия етаж. Слязъл до четвъртия по аварийното стълбище и видял, че всичко в коридора тлее. Той се обадил от автомат на Бърза помощ, тъй като централата не работела.

Телефонният техник Красимир Хубенов твърди, че от година и половина връзката между автоматичните пултове в хотела и противопожарната охрана са прекъснати, а също и връзката със СДВР.

По следствието е направена химическа експертиза, която установява, че няма наличие на следи от леснозапалими или горивни течности на мястото на пожара.

Друга експертиза установява, че матракът се е състоял от материал, представляващ разпенен, напълно омрежен съполимер от стирол, бутадиев и акрилонитрил. Този материал гори буйно при поставяне в пряк огън.

Основното количество токсичен газ е въглероден окис. От горенето се отделят сажди поради голямото количество на въглерода в материала.

Топлината на горенето на въглеродния окис е 67.7 ккал/мол. Образува взривни смеси с въздух от 12.5 до 75%. Помещението, в което е горял, е съдържало 2.174 куб.м въздух, равно на 2.2 кг. При теглото на материала 18 кг - при почти пълното му изгаряне, се е отделило повече от необходимото количество въглероден окис за образуване на взривната смес - т.е. от 0.28 до 1.7 кг, които при изгаряне дават над 4000 ккал топлина, равна на експлозията на 4 кг тротил.

При дебатите в комисията се стигна до мнение, че и без взрив въглеродният окис е опасен не само за обитателите на стая 416, но и за живущите в съседство депутати поради силната си токсичност.

Медицинската експертиза на депутата Стефан Божилов е направена от Съдебномедицинската лаборатория при Военномедицинската академия в София. Установява се, че пострадалият е отровен чрез вдишване на пушечни газове. Токсични бели дробове и токсична енцефалопатия. Остра дихателна недостатъчност. В хода на заболяването у пострадалия се развива лейкоцитоза и повишаване на температурата. На 16 декември 1992 г. е изписан от ВВМИ.

В резултат на пожара са причинени следните материални щети:

- изгаряне на 60 кв. м мокет;
- изгаряне на 80 кв.м велтър;
- 7 врати обгорени от външната страна;
- 4 врати изгоряли;
- 2 хладилни барчета;
- 2 лампиона; МС/МД 113.1
- повредени тапети на 20 стаи;
- изгоряла електроинсталацията в коридора;
- унищожени 12 луминисцентни лампи;
- 2 броя пожарогасители;
- комплект тоалетно казанче с тоалетна чиния;
- тавани "Хънтър-Дъглас" - 20 кв.м.

Комисията помоли следствието да изясни:

- дали са събудени депутатите;
- кой е наредил да бъдат настанени там гостите от 416 стая, непосредствено до

депутатите;

- да се направи следствен експеримент, който да покаже как големият матрак може да се вкара в малката тоалетна и да се постави върху тоалетната чиния;
- след колко време при тлеенето може да се образува необходима за взрив концентрация и дали това време съвпада с разчета на времето според показанията;
- да се провери канализацията (това е версия на колегата Веселин Иванов).

Следователят обеща да отговори в 2-седмичен срок, но досега нямаме нови данни по този случай.

Отговорите на въпросите към пожаротехническата експертиза от 17 декември 1992 г. също не са в комисията, а те са 9 на брой.

От получените данни може да се направи изводът, че системата за безопасност в Новотел "Европа" не е изправна, а също така персоналът не е реагирал адекватно. Вероятно неколкочкратното отваряне на вратата на помещението, в което е горял дюшекът е било причината за взрива.

Следва настоятелно да се препоръча на председателя на Народното събрание да формира работна група, която да се занимае с въпросите за безопасността на депутатите, настанени на хотел. Вероятно има смисъл депутатите да се настаняват в крила, където няма други гости на хотела, което ще улесни тяхната охрана и безопасност.

В заключение комисията препоръчва на Народното събрание да приеме следното Р Е Ш Е Н И Е:

Народното събрание на основание чл. 86 от Конституцията
Р Е Ш И:

1. Приема доклада на Временната парламентарна анкетна комисия за проучване на обстоятелствата, при които пострадаха народни представители.
2. Изпраща доклада на главния прокурор на Републиката - за сведение.
3. Задължава председателят на Народното събрание да образува специална комисия, която в едномесечен срок да предложи мерки за подобряване на безопасността на народните представители, използвайки и чужд опит.
4. Обръща внимание на г-жа Ани Крулева - директор на Националната следствена служба, че нарушава чл. 80 от Конституцията и чл. 88, 89, 90 и 91 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, тъй като не предоставя на Парламентарната анкетна комисия исканите сведения.

Докладът е подписан от членовете на комисията Лъчезар Тошев, Дако Михайлов, Николай Добрев и Емил Бучков. Веселин Иванов не го е подписал, тъй като по времето на внасянето на доклада боледуваше и не беше в Народното събрание.

Към доклада има общо 789 страници приложения, в 6 свитъка, които са предоставени в библиотеката на Народното събрание.

Това е докладът. Благодаря!